

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

පානදුර නගර සභාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 181 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට පානදුර නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වේ
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතා අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදු කරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 ප්‍රකාරව පිළියෙල කර නොතිබුණු බව පහත කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය විය.		
(අ)වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය රු.37,752,935 ක් වුවත්, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය තුළ අතිරික්තය ලෙස සමුච්චිත අරමුදල හා සංචිත ගිණුම් වල වර්ෂය ආරම්භක හා අවසාන වෙනස වූ රු.62,530,561 ක් දැක්වීම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ජනිත මුදල් ප්‍රවාහය රු.24,777,626 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	දෝශයක් සිදු වී ඇති බව දන්වමි. නැවත පිළියෙල කරන ලද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ නිවැරදිව දක්වා ඇති බව	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ වර්ෂයේ අතිරික්තය නිවැරදිව දැක්විය යුතුය.
(ආ)වර්ෂය තුළ දේපළ හා පිරියත මිලදී ගැනීම් වටිනාකම රු.6,922,737 ක් වුවත්, එය රු.18,061,149 ක් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය තුළ දැක්වීම හේතුවෙන් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය රු.11,138,412 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	නැවත පිළියෙල කරන ලද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙන් එම අගය නිවැරදිව දක්වා ඇති බව	වර්ෂය තුළ දේපළ හා පිරියත මිලදී ගැනීම් නිවැරදිව දැක්විය යුතුය.

(ඇ) ප්‍රාග්ධන සංචිත වැඩිවීම තුළින් මුදල් නැවත පිළියෙල කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංචිත වැඩිවීම ප්‍රවාහයක් ජනනය නොවුවද, වර්ෂය තුළ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙන් මුදල් ප්‍රවාහයක් ලෙස සංචිත හා වෙන් කිරීම් ගිණුමේ සිදුව තිබූ එම අගය ඉවත් කර ඇති නොදැක්විය යුතුය. රු.24,777,626 ක වැඩිවීම මූල්‍ය බව ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහයක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

1.6.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආරම්භ නොකළ ව්‍යාපෘති 21 ක් සඳහා රු.14,001,835 ක ණයහිමි ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි.	මෙම ව්‍යාපෘති කෙරිගෙන යන වැඩ ලෙස සලකා ණයහිමි වෙන් කර ඇති බව	වැඩ ආරම්භ නොකළ ව්‍යාපෘති සඳහා ණයහිමි වෙන් නොකළ යුතුය.
(ආ) ලැජ්‍යවේදී පරිගණක 07 ක්, ෆෝටෝ කොපි මැෂින් 01 ක් හා ලේසර් ප්‍රින්ටර් 01ක් මිලදී ගැනීම සඳහා 2020 දෙසැම්බර් 23 දිනැති තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තාව මගින් යෝග්‍ය සැපයුම්කරුවන් නිර්දේශ කර තිබූ නමුත් 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත්, එම සැපයුම්කරුවන් සමඟ ගිවිසුම් වලට එළඹී නොතිබුණද, ඒ සඳහා රු.1,172,000 ක ණයහිමි ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු අතර එම වටිනාකම කෙරිගෙන යන වැඩ යටතේ ද දක්වා තිබුණි.	අත්‍යවශ්‍ය හා නිශ්චිතව ලබාගත යුතුව තිබූ උපකරණ බැවින් ණයහිමි වෙන් කර ඇති බව	ගිවිසුම්වලට එළඹී නොතිබුණ සැපයුම් සඳහා ණයහිමි වෙන් නොකළ යුතුය.
(ඇ) වර්ෂයේ තොග මිලදී ගැනීම්, නිකුත් කිරීම්, ඉවත් කිරීම්, භාණ්ඩ සමීක්ෂණය අනුව අතිරික්තතා හා ඌනතා වටිනාකම් වෙන් වෙන්ව ගිණුම්ගත කර නොතිබූ අතර, ඉහත ගණුදෙනු වල ශුද්ධ ප්‍රතිඵලය වූ රු.828,849 ක් වසර ආරම්භක තොගය හා අවසාන භෞතික තොගය අතර වෙනස ලෙස පොදු ගබඩා ගිණුම හර කර අදාළ වියදම් ගිණුම් වලට බැර කර තිබුණි.	දෝෂයක් සිදු වී ඇත. ඉදිරියේදී නිවැරදිව ගිණුම්ගත කරන බව	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඈ) වර්ෂ අවසාන භාණ්ඩ සමීක්ෂණයේදී ආයුර්වේද ඖෂධ තොගය සමීක්ෂණය කර නොතිබූ අතර ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරීගේ වාර්තාව අනුව එම තොග වටිනාකම රු.325,179 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඉදිරියේදී තොග සත්‍යාපනය කර ගිණුම්ගත කරන බව	තොග සත්‍යාපනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව මගින් ඉවත් කිරීමට නිර්දේශ කර තිබුණු රු.1,519,129 ක තොග වටිනාකමක් භෞතිකව ඉවත් කිරීම් කර නොතිබුණ ද, පොත් වලින් කපා හැර තිබුණි.	ප්‍රායෝගික ගැටළු නිසා භාණ්ඩ භෞතිකව ඉවත් කිරීම ප්‍රමාද වී ඇති අතර කඩිනමින් ඒ සඳහා පියවර ගන්නා බව	තොග භෞතිකව ඉවත් කර නොමැති නිසා පොත් වලින් කපා හැරීම නොකළ යුතුය.

- (ඊ) 2018 වර්ෂය තුළ ස්ථාපනය කරවන ලද පිරිවැය පරිගණක මෘදුකාංග ප්‍රත්‍යාගණනයේදී ක්ෂය රු.2,955,000 ක් වූ පරිගණක මෘදුකාංගය 2020 ඩිසැම්බර් 31 දින වන විටත් සම්පූර්ණ ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ නොතිබූ අතර එහි වටිනාකමින් රු.1,222,833 ක් පදනමකින් තොරව බැහැර කර තිබුණි. එම නිසා වත්කම් රු.1,222,833 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (උ) කහටගහවත්ත, කැටකැලගහවත්ත හා කුණු කොටුව වත්ත යන ඉඩම් කොටස් 03 සභාවට අයිති වුවද, ඒවා ඉඩම් උපලේඛනයෙන් සහ වත්කම් ගිණුම් වලින් මඟහැරී තිබුණි.
- පරිගණක මෘදුකාංග ජනාවාදය දෝශ පදනමට අනුපාත පදනම් කර ක්ෂය කර බැහැර කිරීම් ගෙන වත්කම් වලින් බැහැර කිරීම් නොකළ යුතුය.
- ප්‍රමාද දෝශයක් නිසා සභාව සතු වත්කම් ලෙස මඟහැරී ඇති අතර පසුව ගිණුම්ගත කළයුතුය. ඉඩම් උපලේඛනයට ඇතුළත් කල බව

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය -----	සභාවේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
එකතුව රු.6,009,507 ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 05 කට අදාළව විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී අදාළ ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කරන බව	ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.37,752,935 ක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන ආදායම ඉක්ම වූ වියදම රු.7,469,855 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය -----	සභාවේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමස්ථ වරිපනම් බදු හිඟය රු.35,601,703 ක් වූ අතර එකී ශේෂය තුළ වර්ෂ 03 න් 05 න් අතර හිඟය රු.3,135,812 ක් හා වර්ෂ 05 ට වැඩි හිඟය රු.3,187,850 ක් විය.	2021 මැයි 30 දින වන විට හිඟ ශේෂයෙන් කොටසක් අයකර ගෙන ඇති බව	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකල යුතුය.